

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Вадима Гетьмана

Кафедра банківської справи та страхування
Інститут кредитних відносин КНЕУ ім. В. Гетьмана
Вроцлавський економічний університет (Польща)
Краківський економічний університет (Польща)
Університет ім. Комісії національної освіти у Кракові (Польща)
Лодзький університет (Польща)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Західноукраїнський національний університет
Миколаївський національний аграрний університет
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
Страхова компанія UNIQA Ukraine
Національна Асоціація Страховиків України,
у кооперації з Університетом м. Бремен (Німеччина)

НОВІТНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ: СИНЕРГІЯ ІННОВАЦІЙ ТА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

VII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція

15 травня 2025 р.

**Збірник наукових матеріалів
(електронне видання)**

СКЛАД ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Примостка Л.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри банківської справи та страхування КНЕУ ім. В. Гетьмана (*Голова оргкомітету*); **Стеценко Б.С.**, д.е.н., професор, професор кафедри фінансів імені Віктора Федосова, декан факультету фінансів КНЕУ ім. В. Гетьмана (*співголова оргкомітету*); **Кривошлик Т.Д.**, к.е.н., доцент, професор кафедри банківської справи та страхування КНЕУ ім. В. Гетьмана (*координатор конференції*); **Татаріна Т.В.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри банківської справи та страхування КНЕУ ім. В. Гетьмана (*координатор конференції*); **Краснова І.В.**, д.е.н., професор, професор кафедри банківської справи та страхування КНЕУ ім. В. Гетьмана, директор Інституту кредитних відносин; **Нікітін А.В.**, к.е.н., доцент, професор кафедри банківської справи та страхування КНЕУ ім. В. Гетьмана; **Брегедя О.А.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри банківської справи та страхування КНЕУ ім. В. Гетьмана; **Димніч О.В.**, к.е.н., доцент, доцент кафедри банківської справи та страхування КНЕУ ім. В. Гетьмана; **Стецюк Т.І.**, к.е.н., доцент, професор кафедри банківської справи та страхування КНЕУ ім. В. Гетьмана; **Kwicięć I.**, доктор габілітований, професор Вроцлавського економічного університету, завідувач кафедри страхування Вроцлавського економічного університету; **Pionka M.**, доктор габілітований, професор кафедри управління ризиками та страхування Краківського економічного університету; **Брітченко І.Г.**, доктор габілітований, професор, професор кафедри економіки та економічної політики Університету ім. Комісії національної освіти у Кракові; **Клапків Ю.М.**, доктор габілітований, професор кафедри страхування Лодзького університету; **Приказюк Н.В.**, д.е.н., професор, завідувач кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту Київського національного університету імені Тараса Шевченка; **Кнейслер О.В.**, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Західноукраїнського національного університету; **Сіренко Н.М.**, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Миколаївського національного аграрного університету; **Тринчук В.В.**, к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та банківської справи Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Полтава); **Ульє О.В.**, Голова правління Страхової компанії UNIQA Ukraine; **Ястреб Д.А.**, Генеральний директор Національної Асоціації страховиків України.

Відповідальні за випуск:

к.е.н., професор кафедри банківської справи та страхування Кривошлик Т.Д.

к.е.н., доцент кафедри банківської справи та страхування Татаріна Т.В.

Рекомендовано до видання

Вченою радою факультету фінансів КНЕУ імені Вадима Гетьмана

Протокол № 11 від 29 травня 2025 р.

Н 73 Новітні тренди розвитку страхового ринку: синергія інновацій та фінансової безпеки:
збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Київ, 15 травня 2025 р. [Електронний ресурс]. Київ, КНЕУ, 2025. 280 с.
ISBN 978-966-926-541-8

У збірнику матеріалів конференції розглянуто глобальні тренди трансформації інфраструктури та державного регулювання ринків фінансових послуг. Висвітлено європейський вектор розвитку страхового ринку України, виклики, загрози та процеси його діджиталізації, гармонізацію бізнес-процесів, зміцнення фінансової стійкості й безпеки. Особливу увагу приділено ролі страхування в післявоєнній відбудові економіки та трансформації системи соціального захисту. Окреслено ключові аспекти ризик-менеджменту, фінансової безпеки, а також пріоритети інвестування й інноваційного розвитку економіки країни.

Цей збірник буде корисним для науковців, викладачів, студентів економічних і фінансових спеціальностей, представників страхового бізнесу, державних регуляторів, аналітиків і всіх, хто досліджує сучасні виклики та перспективи розвитку фінансового сектору України.

УДК 368.021(477)

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за науковий рівень публікацій, обґрунтованість висновків, достовірність результатів і дотримання академічної доброчесності несуть автори.

*Розповсюджувати та тиражувати
без офіційного дозволу КНЕУ забороняється*

Цифрові екосистеми банків і страхових компаній є потужним інструментом для персоналізації клієнтського досвіду, що дозволяє створювати інтегровані фінансові продукти, адаптовані до індивідуальних потреб. Технології ШІ, Big Data, хмарні обчислення та 5G забезпечують функціональність таких екосистем, сприяючи підвищенню лояльності клієнтів і зниженню витрат. Однак їх розвиток супроводжується викликами, зокрема щодо кібербезпеки, регуляторних вимог і фінансових інвестицій. В Україні цифрові екосистеми мають значний потенціал, особливо в контексті інтеграції з державними платформами, але потребують адаптації до умов воєнного часу. Подальші дослідження мають зосередитися на розробці моделей кіберзахисту та етичних стандартів використання даних для забезпечення сталого розвитку цифрових екосистем.

Список використаних джерел

1. McKinsey. (2024). McKinsey Technology Trends Outlook 2024 URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/mckinsey-digital/our-insights/the-top-trends-in-tech> (дата звернення 16.04.2025).
2. Kyivstar Business Hub. (2024). Як технології впливали на український бізнес у 2024 році: результати дослідження URL: <https://hub.kyivstar.ua/articles/yak-tehnologiyi-vplivali-na-ukrayinskij-biznes-u-2024-roczni-rezultati-doslidzhennya-kyivstar-business-hub>. (дата звернення 16.04.25).
3. IBM. (2023). Global AI Approved Index 2023 URL : <https://ibm.biz/Bdv4B8> (дата звернення 16.04.2025).
4. Wezom. (2024). Тренди розробки мобільних додатків 2025. URL: <https://wezom.com.ua/ua/blog/klyuchovi-trendi-rozvitku-mobilnih-dodatkov-perspektivi-2025-roku> (дата звернення 16.04.2025).
5. Kantar. (2024). Digital Consumer Behavior Trends. URL: <https://www.kantar.com/campaigns/media-reactions> (дата звернення 16.04.2025).
6. Cybersecurity Ventures. (2024). Cybercrime Report. URL: <https://www.esentire.com/resources/library/2023-official-cybercrime-report> (дата звернення 16.04.2025).

Холодний Г.О.,

к. е. н., професор кафедри маркетингу,

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Антоненко О.І.,

студентка ОПП «Фінанси і кредит», 3 курс,

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСІВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасний етап розвитку страхового ринку характеризується інтенсивним впровадженням цифрових технологій, що трансформують традиційні підходи до надання послуг, взаємодії з клієнтами та управління бізнес-процесами.

Цифровізація стає ключовим чинником підвищення конкурентоспроможності страхових компаній, забезпечуючи зростання ефективності, прозорості та якості сервісу. Поряд із цим цифрова трансформація дозволяє гнучко реагувати на зміни ринкового середовища, формувати інноваційні страхові продукти, орієнтовані на потреби споживачів, і підвищувати загальну стійкість бізнес-моделі страховика в умовах зростаючої конкуренції.

Однією з найважливіших тенденцій останніх років є активне використання блокчейн-технологій, які дозволяють створювати децентралізовані, безпечні та незмінні системи обліку даних. Блокчейн забезпечує прозорість усіх операцій, усуває необхідність посередників та значно знижує ризики шахрайства. Особливу роль у цьому процесі відіграють смарт-контракти – програмовані алгоритми, які автоматизують виконання умов договору, що прискорює врегулювання страхових випадків і зменшує кількість суперечок. Завдяки використанню блокчейну можливим стає створення єдиних цифрових реєстрів договорів страхування, історій клієнтів, а також спрощення процедур аудиту, внутрішнього контролю та регуляторного нагляду. Такі зміни сприяють не лише оптимізації внутрішніх процесів, але й підвищують загальний рівень довіри до галузі з боку споживачів і партнерів.

Блокчейн – це децентралізована платформа, яка дозволяє зберігати будь-які дані захищеним і прозорим способом. Покладається на мережу взаємопов'язаних комп'ютерів, які називаються вузлами, що безпечно і прозоро перевіряють та записують транзакції. Він представляє собою ланцюг блоків, де кожен блок містить набір перевірених транзакцій. Ці блоки пов'язані між собою хронологічно та захищені криптографічними методами. Кожен блок також містить посилання на попередній блок, що створює незмінну структуру даних, стійку до маніпуляцій. Подібна архітектура дає змогу зберігати дані у спосіб, що виключає несанкціоноване втручання або їх підробку, що є критично важливим у сфері страхування, де обробляються конфіденційні персональні дані та фінансові зобов'язання [1].

Однією з основних переваг блокчейну є можливість автоматизації процесів завдяки використанню смарт-контрактів. Ці програмовані алгоритми самостійно активізуються при виконанні передбачених договором умов, що суттєво прискорює процедуру врегулювання страхових випадків і мінімізує можливості для шахрайських дій. Ця інноваційна концепція була сформульована та запропонована в 1994 р. вченим у галузі інформатики, криптографії та права Ніком Сабо [2]. Смарт-контракти мають принципові відмінності від звичайних договірних відносин у страхуванні. Насамперед, весь життєвий цикл такого контракту - від формулювання умов до фактичного виконання зобов'язань - повністю здійснюється в цифровому середовищі. Це забезпечує безперервність процесу та усуває необхідність фізичного документообігу.

Ключовою перевагою таких контрактів є їх повна автоматизація. Виконання зобов'язань відбувається строго відповідно до запрограмованих алгоритмів без можливості суб'єктивного втручання. Це забезпечує об'єктивність та неухильне дотримання умов угоди.

Технічна реалізація смарт-контрактів передбачає їх розміщення в розподілених реєстрах, що гарантує незмінність умов після укладення. У разі необхідності змін сторонам доводиться укласти новий договір, який скасовує або змінює дію попереднього договору [3].

Застосування блокчейну в страховій сфері дозволяє створювати прозору та незмінну історію страхування клієнтів, ефективно керувати страховими полісами, забезпечувати миттєву обробку виплат, підвищувати рівень довіри страхових клієнтів, робити всі операції цілком прозорими для усіх учасників процесу. Такий підхід суттєво підвищує якість страхових послуг і робить взаємодію між страховиками та клієнтами більш зручною та надійною. Крім того, впровадження блокчейну значно спрощує процес повторного укладення договорів, скорочує витрати на адміністрування і знижує ризики пов'язані з помилками в документації.

Розглядаючи особливості світового досвіду, можна проаналізувати приклади успішного впровадження блокчейн-рішень у страхуванні. Так, французька страхова компанія AXA запровадила продукт Fizzy для страхування затримок авіарейсів. Виплати відбуваються автоматично через смарт-контракт на основі даних з авіаційних систем. Інші страхові стартапи, як-от Etherisc, використовують блокчейн для автоматизації страхування сільськогосподарських культур від несприятливих погодних умов. Датчики вологості ґрунту передають інформацію до смарт-контракту, який при досягненні критичних показників автоматично здійснює виплату фермерам.

В Україні блокчейн-технології активно досліджуються в межах пілотних ініціатив у державному секторі, наприклад, у проєкті “Дія”, що створює підґрунтя для подальшого поширення цієї технології у приватному бізнесі, зокрема — у страхуванні. Окремі українські стартапи вже використовують блокчейн у фінансовій та аграрній галузях. Водночас зростає інтерес до впровадження смарт-контрактів у медичному страхуванні та страхуванні відповідальності, що може стати наступним етапом цифрової трансформації галузі.

Попри очевидні переваги, повноцінне впровадження блокчейн-технологій у страховій галузі стикається з низкою викликів. До них належать: відсутність уніфікованого законодавства щодо смарт-контрактів, складність інтеграції з наявними системами страхових компаній, а також потреба у високому рівні цифрової грамотності серед користувачів. Додатковою перешкодою є обмежений доступ до фінансування інноваційних проєктів, що гальмує масштабне впровадження нових технологій.

Блокчейн і смарт-контракти відкривають нові горизонти для трансформації страхової галузі. Вони сприяють підвищенню ефективності, прозорості та клієнтоорієнтованості страхових послуг. Зважаючи на глобальні тренди цифровізації, впровадження таких технологій є не просто бажаним, а необхідним кроком до створення інноваційної та конкурентоспроможної страхової системи.

Крім блокчейну, важливим напрямом цифровізації є використання штучного інтелекту (ШІ) та машинного навчання для аналізу великих масивів даних. Ці технології дозволяють точніше оцінювати ризики, персоналізувати

умови договорів, виявляти шахрайські схеми та покращувати якість обслуговування. Також зростає роль інтернету речей (IoT), який дає можливість відстежувати стан застрахованого майна в режимі реального часу, запобігаючи або мінімізуючи збитки. Використання wearables, датчиків автомобіля, розумних будинків дозволяє страховим компаніям формувати більш гнучкі, індивідуалізовані страхові тарифи, що ґрунтуються на реальній поведінці клієнта.

Перспективи подальшого розвитку цифровізації у страховому ринку пов'язані з інтеграцією різних технологій у єдину екосистему. Впровадження цифрових платформ, хмарних рішень та API-інтерфейсів дозволить страховикам швидше адаптуватися до змін, пропонувати клієнтам інноваційні продукти та покращувати якість сервісу. Для України ключовим завданням є створення сприятливого регуляторного середовища, активізація співпраці між державою, бізнесом та ІТ-сектором, а також підвищення обізнаності споживачів про переваги цифрових страхових рішень.

Варто відзначити, що цифровізація страхового ринку – це не просто технологічний тренд, а необхідний крок для створення сучасної, ефективної та клієнтоорієнтованої галузі. Впровадження інноваційних рішень дозволить українським страховикам відповідати глобальним стандартам, підвищити довіру клієнтів та забезпечити стабільний розвиток ринку в умовах цифрової економіки. Успішна цифрова трансформація страхової галузі стане запорукою її довгострокової конкурентоспроможності, здатності протистояти новим викликам і задовольняти зростаючі потреби споживачів у швидких, прозорих і надійних страхових послугах.

Список використаних джерел

1. Маліновський О. Блокчейн і смарт-контракти: нові горизонти для правників. *Юридична газета*. 2024. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/blokcheyn-i-smartkontrakti-novi-gorizonti-dlya-pravnikiv.html> (дата звернення: 06.05.2025).
2. Легомінова С. В. Ризики блокчейн технології при виконанні смарт-контрактів у банківської діяльності. *Секція 1. Форми сучасного підприємництва в глобальній інноваційній системі*, 46. URL: https://economics.net.ua/files/science/pidpr_i_torg/2020/tezy.pdf#page=35 (дата звернення: 06.05.2025).
3. Кривенко Ю. В. Щодо поняття та ознак смарт-контракту. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. 2023. 80. URL: https://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc64/64_2023.pdf#page=80 (дата звернення: 06.05.2025).